

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:
Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:
Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirea”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Grozăviile războiului.

Din sgomotul infernal al armelor, din gemetele celor doborâți la pământ, din febrila mișcare a miilor și sutelor de mii, ce aleargă după biruință pe câmpiile clocotitoare de strigătul războiului, se desprinde ici-colo câte un moment, pe care numai cu groază îl înregistrează cronicarul vremilor noastre.

Nu mai discutăm teza, dacă creștinismul a ieșit sau nu biruitor în cursul atâtor veacuri, asupra patimilor omenesci, punând dragostea evanghelică de singur regulator al raporturilor dintre țări, căci se consideră războiul încă de o necesitate pentru existența neamurilor de pretutindeni. Dar evanghelia nu a putut curmă de războaiele dintre popoare, a nivelat cel puțin asperitatea lor deosebit de sălbatică. Mila față de dușmanul devenit incapabil de luptă, cruțarea populației pașnice și respectarea muncii culturale, totatătea monumente neperitoare ale unui neam conștiu și vrednic de viață, sunt biruințele creștinismului și ale spiritului evanghelic. În privința aceasta popoarele culte nu mai au nevoie de îndrumări, căci acele se dau încă copiilor de când ajung la etatea priceperii prin învățăturile bisericii, prin cultura școlii și a inimii și mai ales prin simțul de responsabilitate înaintea istoriei și înaintea lui Dumnezeu.

Și totuș nu este zi, în care să nu se înregistreze câte un clasic caz de sălbătăcie omenească. Asupra unor cruzimi a francțireurilor din Franța se dau îngrozitoare amănunte, iar ale sârbilor sunt cunoscute pretotindeni. De abia vei afla aci pe samaritanul, care leagă rănile celui sdrobot, nu se arată niți chiar farișeul, ce trece cel puțin nepăsător înainte. Celui ce strigă după ajutor,

i-se dă răspunsul cel mai liniștitor, care îl adoarme — pentru totdeauna.

Satele aprinse, copiii și nepuțincioșii scormoliți de prin culcușele lor, oameni pașnici, ce aleargă nebuniți de groază și foame, batjocorirea și mutilarea morților, sunt semne prea strigătoare pentru puținul duh creștinesc, ce stăpânește încă anumite popoare pe timpul acestor vremi de răfuială armată.

Cu toatecă și în mijlocul deslănțuirii patimilor și întăritării neamurilor, cu sunet de trimbiță se aude învățătura evanghelică:

Invățați copiii voștri să fie cu frica lui Dumnezeu, ca nu cumva să se răsbune păcatele lor, prin mânia Domnului și urgia ceriului, asupra unui întreg popor, ce se uită nevinovat la cruzimi nepermise de simțul umanității.

Prelungirea moratoriului. Foaia oficială din 1 Octomvrie publică ordinul ministrului, prin care moratoriul se prelungește până la 30 Noemvrie.

Noua ordinațiune a moratoriului, cuprinde aproape toate normele celor două ordinațiuni anterioare, privitoare la moratoriu, are însă și dispoziții speciale pentru apărarea intereselor spirituale, industriale și comerciale.

Moratoriu și după noua ordinațiune se referă la datoriile prevăzute înainte de 1 August. Ordinul mai nou prelungește moratoriu iarăș numai cu două luni, astfel, că datoriile, cari au devenit scadente la 30 Sept. se amână până la 30 Noemvrie; iar datoriile scadente în lunile Octomvrie și Noemvrie, primesc o amânare de două luni, socotind ziua expirării.

Dispozițiile mai însemnate ale noului moratoriu sunt următoarele:

Trebuie să se plătească în decursul moratoriului orice fel de camătă, care nu e scadentă mai înainte de 1 August; aceasta se referă și la cametele de întârziere, ale datoriilor cambiale, expirate deja înainte de 1 August.

O altă dispoziție a acestei ordinațiuni e, că trebuie să se plătească 25% din onorariilor și spesele ce au a se plăti după presta-

țiunile muncii spirituale; de aici se țin și competențele medicilor, avocaților, inginerilor, scriitorilor, artiștilor și agenților.

Trebuie să mai plătești prețul de cumpărare al mărfurilor liferate înainte de 1 August și contravaloarea muncii industriale prestate înainte de 1 August.

Privitor la ridicarea de bani pe libele de depuneri s'a adus noua dispoziție, ca ori-ce deponent care în mod demn de credință arată că are lipsă de bani pentru a plăti ratele scadente ale împrumuturilor ipotecare, sau rate la aigurări, sau cametele și partea de capital, care în urma dispozițiilor de mai sus trebuie să se plătească necondiționat, poate dispune după bunul său plac de suma din libelul de depuneri.

În urmă spune ordinațiunea, că orice dispoziție judecătorească, care ar despoia pe debitor fără voia lui de moratoriu ce s'a dat, sau de drepturile împreunate cu acesta, trebuie socotită ca contrară legii și contrară scopului legilor țării. — Alte schimbări nu sunt în noua ordinațiune.

Operațiile flotei franceze la Cattaro. „Giornale d'Italia” spune că situația flotei franceze din fața portului Cattaro e nefavorabilă.

Ajutorul munteneșilor, cu toate tururile franceze ce li-s'a trimis, este cu totul ineficace. Flota franceză nu e în stare să aducă vre-o pagubă portului Cattaro.

Situația flotei franceze mai e nefavorabilă și prin faptul, că ea nu are în apropiere nici o stație de aprovizionare. Pentru a se putea aproviziona, ea trebuie să părăsească mereu apele dela Cattaro.

Elsas-Lotaringia.

Provincia germană Elsas-Lotaringia, pentru care se varsă acum atâta sânge, are un teritor de 15 mii km² și 1 mil. 800 mii locuitori. Este locuită în mare parte de germani; francezi dacă sunt 200 mii. Aceștia locuiesc în vestul Lotaringiei și în ținutul orașului Metz, pe când în Elsas de abia la graniță se află francezi în masse compacte. Altecum francezii au emigrat după războiul din 1870 în masse și s'au așezat prin diferite regiuni ale Franței. Granița provinciei o formează în sud un larg șes, ce se întinde între Jura Svițerei și vârful sudic al Vogesilor, care astfel e ca o poartă deschisă între două grupuri de munți și germani îi zic poarta Burgundiei, iar francezii poarta dela Belfort. Prin poarta

aceasta a voit să pătrundă în anul 1871 generalul Bourbaki în interiorul Germaniei cu 150 mii de oameni, dar a fost oprit în drum de 43 mii soldați germani, cari au zădărnicit, tot planul de ofenzivă al francezilor.

În aceasta deschizătură se află pe teritor german în Elsația superioară orașele Altkirchen și Mühlhausen, iar în Franța este puternicul port Belfort. De aci se întind, ca un părete despărțitor între cele două state, munții Vogezi, ca în direcția orașului Strassburg linia demarcativă să pornească spre vest, lăsând deschisă granița spre amândouă țările, cari aci și-au construit puternice fortărețe. În Germania e Metz și Strassburg cu forturi moderne, iar în Franța Epinal, Toul și Verdun, cari cu un șir lung de forturi îmbinate, se înșiruie dealungul graniței, gata de apărare împotriva vrășmașului năvălitor dinspre răsărit.

Strassburg a fost incorporat la Franța de Ludovic al XIV. la anul 1881 și recucerit de generalul Werder la 27 Sept. 1870, după ce impresurat fiind din 13 August, nu a mai putut rezista. Un punct strategic și

comercial de o mare însemnătate. În vechime se tăiau aci cele două drumuri principale: unul care trecea prin Germania de nord spre marea mediterană și altul dela Dunăre spre Atlantic. Acest din urmă a fost bătut de Romani, Kelți, Huni și alte popoare. Strassburgul a fost distrus de mulțori, dar situația lui importantă l-a ridicat iarăși din cenușe. Azi este modern fortificat și privește cu încredere în viitor.

Metz, capitala Lotaringiei, este asemenea o fortăreață de primul rang la vestul Germaniei. Fortificat de romani a fost un însemnat punct de operație, în expedițiile lor. Atila la 451 l-a dărimat. A trecut apoi în proprietate franceză, unde dimpreună cu Verdun și Toul, a format grupul de fortificare dela granița ostică a Franței. La 1870 s'au dat împrejurul Metzului aprige lupte, mai ales din 14—18 August. Prin lupta dela Gravelote, Metzul a fost total impresurat și oștirea generalului Bazaine, de aproape 200 mii a trebuit să capituleze în 28 Octombrie 1870. Trei mii morminte, în cari se odihnesc cei 30 mii ostași, sunt pentru posteritate un monument îngrozitor, întru amintirea luptelor ce s'au dat aci.

Pământul Elsației și Lorenei este foarte roditor. Se cultivă și vița de vie și hemeiul în mare măsură. Locuitorii sunt pretutindene în bună situație materială. Mineritul (fier și cărbuni de piatră) și industria încă sunt înfloritoare. Mai ales industria de bumbac este renumită.

Pierderea acestor două provincii a cauzat în Franța o mare consternare și din 1870 politica franceză a fost condusă mereu de un singur ideal: recucerirea Elsației-Lorenei și revanș pentru înfrângerea dela 70. În fața formidabilei oștiri germane și trezvi a poporului german, revanșul francez a pierdut tot mai mult din ascuțis, până ce diplomația franceză nu a descoperit pe colosul dela nord, bun tovarăș al planurilor sale. Rusia și-a organizat armata și flota cu imensele capitale și a clădit linii fierate strategice a ridicat forturi și azi cei doi tovarăși și-au dat mâna unul dela nord și altul dela vest, ca să-și tragă seama cu Germania. La tot cazul, că Elsația-Lotharingia și după războiul actual, ori cum s'ar sfârși acela, va continua a fi măr de ceartă, între cele două țeri învecinate.

Războiul european.

Armatele aliate austro-ungare, înaintează.

Correspondentul de războiu al ziarului »N. Fr. Pr.« telegrafiază dela cartierul general din nord:

Unele foi streine sunt în rătăcirea, că după lupta dela Lemberg, armata austro-ungară s'ar fi retras pe linia San și Vistula și astfel cugetă, că nu va putea să susțină linia aceasta lungă de bătaie, față de inamicul prea numărös. Afirmarea aceasta a fost desmintită de ordinul de zi al comandantului suprem al armatei, arhiducelui Frideric.

Comanda noastră supremă, nici gând n'a avut să-și aleagă poziția aceea, despre care e vorba mai sus. Din contră, armata noastră și-a concentrat toate forțele pe un teren relativ strâmt, în poziții de bătaie extraordinar de favorabile, și prin aceasta s'a ajuns la posibilitatea, ca să așteptăm fără luptă sosirea trupelor germane, iar acum după ce armatele au luat contact și ambele oștiri aliate se ajută reciproc, înaintează.

(Agenția telegrafică ungară).

Parisul se pregătește de asediu.

Parisienii socotesc ca lucru cert, că în timpul cel mai scurt, germanii vor asedia capitala. Generalul Gallieni, comandantul militar, a dispus, că afară de întăriturile externe ale Parisului, să se ridice, întărituri, șanțuri și alte piedeci, cari se rețină pe

germani ori cât de puțin. Dar lucrările aceste de întărire încă nu s'au început, deoarece s'a iscat neînțelegere între comandatul militar și autoritățile orașului, cari n'au putut pune la dispoziție muncitori, de câți ar fi lipsă. Francezii se vede, că și-au uitat învățăturile războiului din 1870—71, când s'a întâmplat acelaș lucru. Și atunci au hotărât să ridice întărituri, dar nu s'au putut apuca de lucru, fiindcă muncitorii nu s'au îndestulit cu plata oferită, și astfel, până s'au putut aceste neînțelegeri, a trecut timp mai mult, apucându-se de lucru, numai după mare întârziere.

(»Budapesti Tudósító«).

Aeroplan germane deasupra Parisului.

Din Turin se comunică ziarului »Berliner Tageblatt«, cu datul de 28 Septembrie, următoarele:

S'a întâmplat la 27 septembrie, că două aeroplan au apărut deasupra Parisului. Ambele aeroplan erau sistem Taube și ușor se puteau cunoaște, că sunt aeroplan militare germane. Un aeroplan, care a venit din spre nord, a apărut la 11 a. m. și din o înălțime foarte mare, în timp scurt, a aruncat 7 bombe asupra orașului. Pe bombe erau puse steaguri germane, cu inscripția: »Vin germanii!« Pe steaguri eră scris și numele aviatorului: locotenent Von der Decken.

O bombă a căzut pe asfaltul din strada Avenue du Trocadero, pe partea

dreaptă a Senei, înaintea palatului principelui de Monaco. Bomba aceasta o ucis pe un avocat din Paris și pe fata lui. A doua bombă a explodat pe coperișul căsii unui aristocrat austriac, nimicind coperișul căsii. Focul a fost stins din vreme. A treia bombă a căzut pe râțul Bois de Boulogne, omorând mai multe vite. Celelalte bombe au căzut în partea Champs Elysees, dar n'au făcut mare pagubă.

După amiazi a apărut al doilea aeroplan deasupra Parisului. Acesta încă venia dinspre nord; și populația iritată de aeroplanul dinainte de amiazi, alerga afară din case spre câmpuri. Deodată aeroplanul s'a urcat repede, căci soldații l-au primit cu împuscături. Dar se vede, că nu purta mare grijă de acestea, căci se părea, că stă tot într'un loc. Deodată se aud ceva șuierături dinspre Moulinaux și aeroplanele franceze alergau și se înălțau spre aeroplanul german. La aceasta aviatorul german s'a mișcat repede, luând drumul spre răsărit. Aeroplanele franceze l-au urmărit un timp dar fără rezultat.

De ieri populația Parisului trăiește în groază continuă. Oamenii umblă pe strade privind la ceriu și dacă se aude din depărtare șgomotul unui automobil, toți speriați caută la ceriu. Toată lumea se plânge contra flotei aeriene franceze, că nu știe împiedeca aeroplanele inimice, ca să nu neliniștească și periclitizeze Parisul.

Foile din Paris, iarăș s'au mutat la Bordeaux.

Foile parisiene, cari de două săptămâni s'au reîntors din Bordeaux la Paris, acum iarăș apar la Bordeaux, în urma dispozițiilor censurei. Ieri, deja nici o foaie din Paris, n'a apărut în capitală, cu toate acestea populația Parisului și acum e sedusă de știri false.

Majoritatea populației pretinde energetic, ca să declare orașul de oraș deschis și să nu-l aperse. Generalul Gallieni a disolvat sindicatul muncitorilor care de asemenea declara Parisul de oraș deschis.

(«Bud. Tud.»)

Grozăviile războiului.

Berlin 30 Septemvri. — Agenția Wolf vestește din cartierul general:

»Câteva zile înainte, la Orsif, francieurii, adecă cete înarmate, fără de a fi ostași, au dat năvală asupra unui spital. Batalionul de honvezi 35 a plecat împotriva Orsifului, ca să-l pedepsească, dar fiind întimpinat de un dușman mai puternic s'a dat înapoi, lăsând pe câmp 8 morți și 30 răniți. A doua zi am plecat din nou, întăriți, dar acum nu am mai găsit dușmani. Pe câmp zăceau 20 de ostași germani, schilodiți ca vai de ei, cu urechile și nasurile tăiate, și cu gurile pline de țărână, înădușiți. Am luat la protocol toate acestea. Chiar și doi preoți francezi au întărit protocolul, cu iscălitura lor, apoi am făcut praf și cenușă din Orsif. (Raport al medicului-șef Von Scherning, către împăratul Wilhelm).

Invingeri germane.

Dela cartierul general se comunică: Oștirea dușmană ce înaintează spre nord și sud dela orașul Albert, a fost respinsă suferind grave pierderi. De pe câmpul de luptă nu e nimic nou. Prin părțile Angonnes, atacul nostru, deși încet, dar progresează. La fortificațiile liniei Maaș; nu e nici o schimbare.

Dușmanul ieri a înaintat în Alsația-Lotaring în părțile de mijloc a Vogezilor. Atacurile lui le-au respins cu energie.

Dintre fortificațiile bombardate sub Antwerpen două le-am nimicit (Agenția Wolf.)

Bulgaria va ocupa Macedonia.

Citim în Magyarország: ziarul oficios Cambana scrie: Prin proclamarea neutralității Bulgariei am voit să câștigăm timp, ca în momentul po-

trivit să cuprindem Macedonia. Avem informații pozitive, că Turcia în principiu deja de mult și-a dat învoirea în chestia aceasta, iar acum ne-am înțeles definitiv. În timpul din urmă, România încă a ieșit din legăturile contractului dela București, prin urmare Macedonia e apărată acum numai de Sârbia și Grecia. Deoarece însă noi avem în vedere numai Macedonia-sârbească, prin urmare numai Grecia poată să se opună cu arma, ceea ce ar fi deadreptul o nebunie, ca să între pe teren pentru Sârbia pierdută. Nu ne va sta în cale tripla alianță, dela care am primit numai numai indemnuri. Dintre puterile triplei înțelegeri, până acum Franța n'a avut prilej să ne facă promisiuni. Rusia și Anglia au declarat în manifeste, că poartă lupta pentru drepturile naționalităților. Prin urmare, cel puțin până când durează războiul, și englezii, nu-și pot călca promisiunile. Acesta e motivul, pentru care ne străduim să câștigăm Bulgaria, asigurată prin contractul dela San. Stefano; mai târziu s'ar opune la aceasta Rusia. (Südslavische Correspondenz).

Diverse.

Viriliștii comitatului Sibiu. În lista viriliștilor comitatului Sibiu, stabilită pentru anul 1915, sunt trecuți și următorii Români: Excelența Sa, Înaltpreasfințitul Domn Arhiepiscop și Mitropolit Ioan Mețianu, Parteniu Cosma, Dr. Ilie Beu, Inginerul Imberuș, Nicolau Țidrighin, Ioan A. de Preda, Dr. Octavian Rusu, Dr. Ilie Iancu, Dr. Nicolau Comșa, Alexandru Lebu, Dumitru Popoviciu, comerciant, Petru Comșa, Ionel Comșa, Ioan Baptist Boiu, Dr. Ioan Fruma, Ștefan Moga, Marcu Jantea și Samuil Gangolea.

Catedrala din Reims. Arhiepiscopul dela Reims a stabilit în mod oficial, că în conformitate cu împrejurările catedrala din Reims abia este vătămată: frontuarul și turnurile abia sunt atinse; numai clopotele s'au topit și coperișul a ars.

Atentatul dela Serajevo. Din Serajevo se anunță: Pertractarea crimei lui Princip și a complicii lui, se începe în 12 octomvrie, la tribunalul din Serajevo. Actele de acuză, în cari criminalii sunt acuzați cu trdare de patrie, li-s'au imanuat în zilele acestea. În decursul instrucțiunii s'a adevărit adecă, că asasinarea părechii moștenitoare de tron, a fost numai un mijloc, al trădării de patrie. Pentru acurații trecuți de 15 ani — de aceștia sunt 15 — procurorul a cerut pedeapsa de moarte; pentru ceilalți pedeapsă de 10—20 ani temniță. Dintre acuzați 21 sunt sârbi, 4 croați. Relativ la ocupațiune 9 sunt studenți, 1 învățător, 1 ziarist, 9 comercianți, 5 industriași și 9 țărani.

Flota germană. Organizarea actuală a flotei germane se datorește împăratului actual

Wilhelm II, care prin legea din 1898 și cea dela 14 Iunie 1900 a pus temelia reorganizării formidabilă a flotei de azi. Pe când în 1890 flota germană avea abia de 5 năi de războiu și 3 vapoare pancerate clasa a doua, Germania are azi 33 mari vase de războiu, prin ce ca putere maritimă ocupă locul al treilea între marile puteri maritime. În 1909 a fost întrecută și Franța, încât în Europa urmează îndată Germania, ca prima putere maritimă după Anglia. Anglia e de 2¼ mai puternică pe mare decât Germania. Privitor la numărul vaselor de războiu publică Harms în Vaterländische Erdkunde următoarea tabelă comparativă. În 1914 are în serviciu maritim de războiu: Anglia 100 de vase mari de războiu, dintre cari 18 sunt dreadnoughturi, Statele Unite 45, dintre cari 9 sunt dreadnoughturi, Germania 46 cu 13 dreadnoughturi, Franța 39 cu 8 dreadnoughturi, Japonia 28 cu 4 dreadnoughturi, Italia 20 cu 3 dreadnoughturi, Rusia 14 fără nici un dreadnought, și Austro-Ungaria 16 cu 2 dreadnoughturi. Se înțelege, că pe lângă aceste mari vase de războiu mai sunt în serviciul marinei de războiu, o mulțime de alte vase mai mici, dintre cari de mare însemnătate sunt submarinele. Germania are de acestea 27, Statele Unite 30, Rusia 30, Franța 60, Anglia 70.

Spesele, pentru dezvoltarea și îngrijirea flotelor se urcă în Anglia 20 și jumătate mărci, în Franța 10 și jumătate, în Germania 7 mărci de locuitor.

Din 2 Octomvrie posta nu mai primește pachete pentru ostași. Se comunică oficial, că este absolut imposibil a imanua la timp nenumăratele pachete, destinate celor din tabără, fiindcă mijloacele de comunicație din tabără, sunt angajate pentru suplinirea altor lipse ale armatei. Pentruca să se poată imanua sutele de mii de pachete, câte s'au trimis până acum ostașilor, și ca să nu se facă confuziuni la postă din cauza aglomerației de pachete, a fost de lipsă să se sisteze primirea mai departe de pachete, până când se imanuiază ostașilor, cele trimise deja până acum. Timpul, când se vor primi din nou pachete, se va face cunoscut.

Mersul trenurilor nu se schimbă. Direcția căilor ferate ungare face cunoscut, că la 1 Octemvrie nu se va schimba mersul trenurilor, ci va rămânea în vigoare și pe mai departe mersul de vară, de sine înțeles cu reducerea numărului trenurilor conform necesităților de războiu.

Puși în libertate. Cetim în „Drapelul“:

Ieri, Luni, după masă ne-a comunicat prim-comitele comitatului Caraș-Severin, că a primit avizul telegrafic dela ministrul de justiție, că a dat ordinul de a pune în libertate imediat pe toți cei 18 fruntași ai noștri, din părțile Orșovei, câți mai erau detinuți la Caransebeș din ceice au fost arestați la 26 Iulie cu prilejul ordonării mobilizării parțiale.

Ne bucurăm, că în fine după multe invenții s'a finalizat și această afacere, care ne-a apăsât sufletește în aceste zile de grea cumpănă.

Un voluntar de 87 ani. Din Passau se anunță, că Iosif Withman, un oficiant de tren în pensiune, care a servit la regimentul 11 din Regensburg, s'a anunțat la comanda sa ca voluntar, cerând să fie dus pe câmpul de luptă.

În atenția restanțierilor. Curia din Budapesta, a adus într'un caz particular, o hotărâre principiară care atinge foarte de aproape pe ceice primesc foile, dar își uită să achite și abonamentul, fără de care nici o foaie exista nu poate. Curia a spus, că *celce primește timp mai îndelungat o foaie, imanuată lui în orice chip, e dator să solvească abonamentul și în cazul, când nu o ar fi abonat.* Eventuale procese, provenite din astfel de cazuri, se vor judeca nu de judecătoria unde își are domiciliul restanțierul, ci de judecătoria unde foaia se expediază.

O nuntă. Locotenentul căpitan Weddingen, comandantul faimosului submarin german Nr. 9 a fost decorat cu „Crucea de fier“. Nunta a sărbătorit-o la 16 August, după întoarcerea sa dintr'o întreprindere importantă, care a silit submarinul a se avânta până la insulele Shetland. Inapoiat, a trebuit să i-se facă câteva reparațiuni și în timpul acestui mic repaos s'a căsătorit cu aleasa inimii sale, o dșoară din Hamburg. Opt zile după aceea U. 9, fiind gata reparat, comandantul se sui din nou pe bord. În toasturile de nuntă, se exprimă speranța ce camarazii o aveau în acest om curagios. Știau bine pentruce puteau avea această încredere nelimitată. În timpul unei staționări lângă Helgoland, unul din marinarii săi căzu în apă; fără a esita Weddingen se aruncă după el și îl salvă. Fu decorat cu medalia de salvare. Capabilitatea lui ca marinar a fost recompensată cu ordinul „Vulturul roșu“.

Scriitorul Gorkij și fiul său pe câmpul de luptă. Din Stockholm se comunică: După știri sosite aici renumitul poet Gorkij se află pe câmpul de luptă din Galiția, intrând în armată ca voluntar. Fiul său a intrat în armata franceză.

Un tren cu răniți s'a prăbușit în Seine. „Budapesti Tudositó“ scrie: Un tren francez cu 16 vagoane răniți, dupăcum spun foile franceze, a căzut în râul Seine.

Icoană parisiană. Despre capitala franceză, care își așteaptă impresurarea, aflăm din ziare italiene amănunte interesante. Parisul, după vorba parisiană, este astăzi destilat. Străinii adecă au plecat și numai adevărații oameni de baștină au rămas: aceștia se lipesc de asfaltul bulevardelor mai mult decât țaranul de glia pământului său. Și s'au dus fricoșii. Cei rămași sunt cu toții bine dispuși, ironici, sceptici, veseli, fac glume și duh, și nu li-se pare că primejdia ar fi grozavă. De lucru n'au nimic. Ocupația principală este primblarea și pierderea de vreme. Lumea, care nu se încrede în puterea trupelor franceze, așteaptă să se întâmple o minune salvatoare. Decând mașinile de sburat germane sfârșe în văzduh deasupra orașului, nopțile nu se luminează. Locuitorii s'au obicinuit și cu întunecimea. După opt ore seara, nici un suflet nu mai e pe stradă în veselul și sgomotosul Paris de altă dată...

Timbre nouă. Facem atenții cetitorii noștri că dela 1 Octomvrie n. 1914 nu se mai admite întrebuintarea timbrelor vechi, ci numai a timbrelor nouă. Cele vechi se pot schimba până la 31 Decemvrie a. c.

Soarțea prizonierilor. Ministrul nostru de războiu, condus de intenții de umanitate a permis, ca prinzonerii trupelor inimice, aflători în captivitatea noastră, se poată co-

responda cu cei din patria lor. Acelaș lucru se face, cum se anunță, și din partea Rusiei și Serbiei. Scrisorile se vor trimite prin societatea „Crucea Roșie“, al cărei merit este, că a exoperat în toiul războiului dela toate părțile beligerante această invoială reciprocă, care se face prima dată ca lucru nou în anele războaielor. Un semn, că totuș spiritul de umanitate a ajuns să străbată măcar până la un punct mai avansat și în taberile de luptă de altfel încă destul de crâncene, cat privește măcelul modern între omenire. Întrebări asupra prinsonierilor sunt a se adresa în scris la stațiunea „Crucei Roșii“ din ținutul sau orașul, unde se face întrebarea. Se pot face și trimiteri de bani sau de pachete pentru prinsonieri, prin numita instituție.

Foaie oficioasă ruscă în Lemberg. Cetim în „Az Est“: Incepând cu 1 Octomvrie, în Lemberg va apărea o foaie în limba ruscă, care va figura ca organ oficios și va avea titlul: „Wojennoje Slolo“ (Cuvântul războiului). După-cum spun ziarele rusești deputatul din Reichsrath Breiter e în Lemberg și e comandantul gardei cetățenești deacolo.

Cât va ținea războiul? Ziarele parisiene publică diferite preziceri despre durata războiului actual. Cel mai mare interes îl deșteaptă, firește, prorocirile dnei Thèbes, care deja în calendarul anului trecut prorocise, că în vara anului 1914 toate națiunile din Europa își vor declara războiu unele altora și că papa Pius al X-lea va muri îndată la începutul războiului.

Ziarul „La France“ publică acum următoarea prorocie a dnei Thèbes relativ la sfârșitul războiului: „În 29 Sept. Wilhelm II va pieri în mod tragic; în 4 Oct. va izbucni răscoala în Berlin. În 1 Noemvrie se va semna pacea“.

„Le Figaro“ publică din „Prognosticul“ din 1600 a scriitorului Péladan următoarele pasagii relativ la războiul actual: „Marele războiu se va sfârși pe câmpul dela Westfalia, cu completa prăbușire a Germaniei. Lupta cea din urmă (decisivă) la care vor lua parte armatele a șapte națiuni, va fi colosală. În această luptă vor cădea atâta oameni încât cadavrele vor umplea râurile și le vor face să iasă apele din matca lor. După luptă numai căpitanii și prinții vor fi înmormântați, — cadavrele celorlalți morți se vor îngământi ca munții pe șesul Westfaliei. După luptă cei rămași în vieată vor pieri de foamete și ciumă“.

A apărut:

Sora Terezia de Pruncul Isus.

Este o broșură de 68 pag. înfrumșetată cu o mulțime de planșe fotografice în text. Costă abia 10 bani și se poate avea dela *librăria semin. teol. din Blaj.*

În zilele noastre sbuciumate cărticica aceasta, care ne istorisește vieța dumnezească a unei călugărițe sfinte († 1897) va stârni în suflete un puternic curent de încredere și de abandonare totală în brațele lui Dumnezeu. Pacea și mângâierea ce se lasă în inimile tuturor pe urma cetirii acestor pagini pline de roua Spiritului ne silește să o recomandăm cu toată căldura la toată suflarea românească.

Ar fi bine, ca preoții noștri să o procure în câte 50 ori 100 de exemplare și să o desfacă printre credincioșii lor.

MAI NOU.

La încheierea foi primim de la biroul de presă al ministrului prezident, următoarea telegramă:

Războiul cu Sârbia.

Budapesta, la 2 Octomvrie. Comunicat oficial dat după amiazi la 2 Octomvrie.

Trupele noastre aflătoare în Sârbia sunt în ofensivă de două zile. Trupele noastre până acum înaintează pretutindenea încet dar cu succes împotriva inamicului, aflător în șanțuri fortificate și poziții apărate cu gard de sârmă. Alungarea inamicului din unele părți ale Bosniei, conturbate de oștirea sârbească și muntenegrină, precum și de trupele iregulare, am început-o cu viçoare. Ieri am impresurat un regiment întreg sârbesc, l-am desarmat și l-am adus prinsoner de războiu. Afirmățiile răspândite de sârbi asupra nimicirii diviziunii a 40 de honvezi, este un document ulterior al fantaziei sârbești. Divizia aceasta, dupăcum sârbii au avut ocazie în zilele ultime să se convingă de repetite ori, este în stare bună, se află în linia de bătaie, și a luat parte și în luptele săptămânii din urmă la Vișegrad.

Potiorek,
mareșal.

Lupta cu rușii în Maramurăș.

«A. T. U». primește din Nyiregyháza: Din raportul comitelui suprem din Maramurăș reiese, că trupele noastre într'o luptă victorioasă, în ținutul Ökörmező, au bătut pe ruși, cari au pătruns în Maramurăș. Inimicul s'a retras în disordine. La graniță, — la Ökörmező și jur — comunicația a reînceput. Trupele noastre adunate în ținutul Körösmező, de asemenea au luat lupta cu oștirile rusești, a căror alungare de asemenea se va întâmpla în scurt timp. (Biroul de presă al min. prez.)

Aviz. Să aduce la cunoștință publică, cumcă „Plugarul“ însoțire economică-comercială în Blaj, are de vânzare 200 vagoane lemne de fag crepate cl. I; pe cari le vinde gara Sovata cu prețul 120 cor. per vagon.

Cei-ce doresc să cumpere să se adreseze la biroul însoțirii în Blaj.

Diracțiunea.

Proprietar, editor: **Emil Tatar.**
Redactor responsabil: **Augustin Gruița.**